RESOLUTIE (EU) 2022/1780 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 4 mei 2022

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) voor het begrotingsjaar 2020

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese Autoriteit voor effecten en markten voor het begrotingsjaar 2020,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0108/2022),

A. overwegende dat de definitieve begroting van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (de "Autoriteit") voor het begrotingsjaar 2020 volgens de staat van ontvangsten en uitgaven ([1]) 56 246 722 EUR bedroeg, hetgeen een toename met 18,72 % ten opzichte van 2019 betekent; overwegende dat de Autoriteit wordt gefinancierd door een bijdrage van de Unie (16 765 425 EUR, goed voor 29,81 % van de totale begroting), bijdragen van de nationale toezichthoudende autoriteiten van de lidstaten (21 603 906 EUR of 38,41 %) en vergoedingen van onder toezicht staande entiteiten (15 561 159 EUR of 27,67 %);

B. overwegende dat de Rekenkamer in haar verslag over de jaarrekening van de Europese Autoriteit voor effecten en markten voor het begrotingsjaar 2020 (hierna: "het verslag van de Rekenkamer") verklaard heeft redelijke zekerheid te hebben gekregen dat de jaarrekening van de Autoriteit betrouwbaar is en de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn;

Financieel en begrotingsbeheer

1. merkt met tevredenheid op dat de inspanningen op het gebied van begrotingstoezicht gedurende het begrotingsjaar 2020 hebben geresulteerd in een uitvoeringspercentage van de begroting van 99,03 %, een lichte daling met 0,92 % ten opzichte van 2019; stelt vast dat het uitvoeringspercentage van de betalingskredieten 85,51 % bedroeg, een daling met 3,26 % ten opzichte van het voorgaande jaar;

2. neemt kennis van de opmerking van de Rekenkamer dat de Autoriteit in maart 2020 een "kaderovereenkomst voor datadiensten" met een Canadese onderneming heeft gesloten voor een periode van maximaal zeven jaar; merkt op dat het maximumbedrag van de overeenkomst niet duidelijk was aangegeven, wat de transparantie van de ondertekende overeenkomst beperkt; neemt er kennis van dat de Autoriteit na de controle corrigerende maatregelen heeft genomen om deze ernstige tekortkoming in de interne controle aan te pakken door de kaderovereenkomst mede te ondertekenen;

3. merkt op dat de Rekenkamer in haar verslag verklaart dat de Autoriteit de in de gedelegeerde verordeningen van de Europese Commissie vastgestelde rentevoet niet toepaste voor te late betalingen door een aantal ratingbureaus en transactieregisters in verband met hun bijdragen voor 2020; stelt vast dat de ordonnateur evenmin de verschuldigde bedragen heeft vastgesteld en geen formeel besluit heeft genomen om af te zien van de invordering van de achterstandsrente (sanctie), zoals wel is voorgeschreven in artikel 101 van het Financieel Reglement; merkt voorts op dat de opgelopen rente voor 2020 13 601 EUR bedraagt, wat volgens de Autoriteit neerkomt op 0,1 % van de totale vergoedingen in 2020; neemt kennis van de genomen corrigerende maatregelen en verzoekt de Autoriteit aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over eventuele relevante ontwikkelingen;

4. merkt op dat de Autoriteit ratingbureaus en transactieregisters vergoedingen in rekening brengt en dat deze vergoedingen uitsluitend de uitgaven van de Autoriteit met betrekking tot de in rekening gebrachte vergoedingen moeten dekken; merkt evenwel op dat de Rekenkamer heeft geconcludeerd dat de in rekening gebrachte vergoedingen de gerelateerde uitgaven overschreden, waardoor overschotten zijn ontstaan; neemt ter kennis dat de Autoriteit de richtsnoeren van de Commissie inzake het begrotingsmodel voor haar vergoedingen zal volgen en waar mogelijk kruisfinanciering wil beperken; wijst echter op de complexiteit van de begrotingsstructuur van de Autoriteit, waardoor dit steeds moeilijker wordt en het vermogen van de Autoriteit wordt beperkt om zich als toezichthouder aan marktgebeurtenissen aan te passen, aan de hand van een risicogebaseerde benadering;

([1]) PB C 114 van 31.3.2021, blz. 177.

5. stipt aan dat de overschotten en tekorten die voortvloeien uit de vergoedingen die de ratingbureaus en transactieregisters in rekening worden gebracht, volgens de opmerkingen in het verslag van de Rekenkamer kunnen leiden tot een jaarlijkse kruisfinanciering van activiteiten; merkt op dat de Autoriteit een manier moet vinden om dergelijke kruisfinanciering te vermijden; verzoekt de Autoriteit de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de ontwikkelingen op dit gebied;

6. verneemt uit de opmerkingen in het verslag van de Rekenkamer dat de Autoriteit de op ramingen gebaseerde pensioenbijdragen van de nationale bevoegde autoriteiten voor jaar N nooit heeft aangepast aan de werkelijke cijfers, noch plannen heeft gemaakt om dat te doen; verzoekt de Autoriteit in dit verband maatregelen te nemen;

7. merkt op dat de Autoriteit niet over de rechtsgrondslag beschikt om transactieregisters te verzoeken hun handelscijfers te laten certificeren door onafhankelijke controleurs; neemt kennis van het antwoord van de Autoriteit dat de gedelegeerde verordening inzake vergoedingen voor transactieregisters moet worden gewijzigd om het berekeningssysteem te harmoniseren, in overeenstemming met de aanbevelingen van de dienst Interne Audit van de Commissie; neemt er voorts kennis van dat de Autoriteit in 2020 voorstellen bij de Commissie heeft ingediend en deze met de Rekenkamer heeft gedeeld om deze kwestie aan te pakken;

Resultaten

8. stelt met tevredenheid vast dat de Autoriteit bepaalde maatstaven zoals kernprestatie-indicatoren gebruikt om de toegevoegde waarde van haar activiteiten te beoordelen, alsook andere maatstaven hanteert om haar begrotingsbeheer te verbeteren, zoals het aantal analyses van risico-onderwerpen, het annuleringspercentage van betalingskredieten en het personeelsverloop;

9. merkt op dat de Autoriteit haar kernprestatie-indicatoren voor haar jaarlijkse werkprogramma voor 2020 heeft herzien, met bijzondere aandacht voor impactmeting; merkt voorts op dat de Autoriteit de kwaliteit van haar werkzaamheden blijft toetsen door interne ad-hocevaluaties op te stellen en lering te trekken uit projecten;

10. merkt op dat de Autoriteit via het Gemengd Comité van de Europese toezichthoudende autoriteiten (ETA's) samenwerkt met de twee andere ETA's, de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en de Europese Bankautoriteit (EBA); merkt op dat het Gemengd Comité actief is op het gebied van microprudentiële analyses van sectoroverschrijdende ontwikkelingen, risico's en kwetsbaarheden voor de financiële stabiliteit, toezicht op financiële conglomeraten, boekhouding en controle, retailbeleggingsproducten en aangelegenheden met betrekking tot de bescherming van consumenten en beleggers; merkt op dat het Gemengd Comité ook een belangrijke rol speelt bij de uitwisseling van informatie met het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB) en bij de ontwikkeling van de betrekkingen tussen het ESRB en de ETA's; merkt op dat de Autoriteit en het Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators in 2013 ook een memorandum van overeenstemming hebben ondertekend waarin een kader is vastgesteld voor de uitwisseling van informatie wanneer de regelgevende verantwoordelijkheden van beide organen van de Unie samenvallen met betrekking tot de groothandelsmarkten voor energie, met inbegrip van de handel in grondstoffen- en derivatencontracten; merkt op dat de Autoriteit de functie van rekenplichtige met de EBA deelt en dat de meeste van haar aanbestedingen gezamenlijke aanbestedingen met andere agentschappen en de Commissie zijn; merkt voorts op dat de Autoriteit haar programma voor administratieve digitalisering heeft uitgevoerd op basis van gezamenlijke IT-software die wordt gedeeld door zes agentschappen van de Unie, die samenwerken om te communiceren over beste gebruikerspraktijken en nieuwe releases;

11. merkt op dat de Autoriteit in 2020, vanwege de gevolgen van de COVID-19 pandemie, 81,5 % van de activiteiten in haar jaarlijks werkprogramma heeft uitgevoerd, hetgeen neerkomt op een daling met 13,5 % ten opzichte van 2019;

12. neemt ter kennis dat de Autoriteit ingenomen is met de waardering van het Parlement voor de inzet van de Autoriteit op het gebied van duurzame financiering, om te zorgen voor transparantie over de duurzaamheidseffecten en -risico's voor financiële producten en markten; stelt met tevredenheid vast dat de Autoriteit actief blijft bijdragen aan de ontwikkeling van het regelgevings- en praktisch kader van de Unie voor duurzaamheid, dat nodig is om te voldoen aan de politieke ambitie en het dringende tijdschema van de Europese Green Deal, met name met betrekking tot Richtlijn 2014/95/EU van het Europees Parlement en de Raad ([2]), Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) en Verordening (EU) 2020/852 van het Europees

([2]) Richtlijn 2014/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 tot wijziging van Richtlijn 2013/34/EU met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote ondernemingen en groepen (PB L 330 van 15.11.2014, blz. 1).

([3]) Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiëledienstensector (PB L 317 van 9.12.2019, blz. 1).

Parlement en de Raad ([4]); is in dit verband ingenomen met de op 6 februari 2020 gepubliceerde strategie voor duurzame financiering van de Autoriteit, waarin onder meer prioriteit wordt gegeven aan de integratie van duurzaamheid in het gemeenschappelijke rulebook;

Personeelsbeleid

13. stelt vast dat de personeelsformatie op 31 december 2020 voor 76,11 % was ingevuld, aangezien 172 tijdelijke functionarissen waren aangesteld van de 226 tijdelijke functionarissen die in het kader van de begroting van de Unie waren toegestaan (tegenover 210 toegestane posten in 2019); stelt vast dat er in 2020 bovendien 68 contractanten en 10 gedetacheerde nationale deskundigen voor de Autoriteit werkten;

14. neemt kennis van de genderverdeling in het hoger management van de Autoriteit, waarvan 3 van de 5 leden vrouwen zijn; neemt kennis van de genderverdeling in de raad van bestuur van de Autoriteit, waarvan 3 van de 6 leden van hetzelfde geslacht zijn; neemt kennis van de genderverdeling binnen het totale personeelsbestand van de Autoriteit, waarvan 134 van de 250 leden mannen zijn; herinnert er echter aan dat de Autoriteit bij de aanwerving van nieuw personeel en bij bevorderingen voor ogen moet houden dat de vaardigheden, kennis en ervaring van de kandidaten het meest relevant zijn; wijst erop dat het ook noodzakelijk is een geografisch evenwicht onder het personeel te handhaven;

15. merkt op dat de Autoriteit in 2020 te maken kreeg met een geplande toename van haar werklast, waarvoor zij 16 nieuwe posten ontving, die waren opgenomen in het meerjarig financieel kader voor 2020; stelt vast dat de Autoriteit ook intern posten heeft herschikt om input te blijven leveren aan de agenda voor de kapitaalmarktenunie en om de druk op de activiteiten van de Autoriteit als gevolg van de terugtrekking van het VK uit de Unie onder controle te houden; stelt voorts vast dat de Autoriteit in 2020 haar werkprogramma moest herzien — en daarbij bepaalde geplande taken moest uitstellen en een nieuwe interne personeelsherschikking moest doorvoeren — om te reageren op de door de COVID-19-pandemie veroorzaakte crisis;

16. neemt er met tevredenheid kennis van dat de Autoriteit bij de invoering van telewerkregelingen als gevolg van de COVID-19-pandemie onlinesessies heeft georganiseerd overeenkomstig haar beleid ter bescherming van de waardigheid van de persoon en ter voorkoming van psychologische en seksuele intimidatie; is ingenomen met het feit dat er in 2020 geen gevallen van intimidatie zijn gemeld, onderzocht of voor de rechter gebracht;

Aanbestedingen

17. neemt kennis van de inspanningen van de Autoriteit om synergieën tot stand te brengen door middel van gezamenlijke aanbestedingsprocedures met andere agentschappen van de Unie; stelt vast dat de Autoriteit in 2020 heeft deelgenomen aan 20 nieuwe interinstitutionele aanbestedingsprocedures met andere agentschappen, de Commissie en het Europees Parlement, waaronder één procedure onder leiding van de Autoriteit zelf; moedigt de Autoriteit aan synergieën met andere organen van de Unie te blijven ontwikkelen;

18. merkt op dat de Autoriteit in 2020 meer dan ooit heeft geprofiteerd van de volledige digitalisering van al haar financiële processen en aanbestedingsprocedures, als gevolg van de invoering van een papierloos systeem; merkt op dat de Autoriteit tijdens de pandemie haar administratieve processen heeft voortgezet en haar efficiëntie heeft verbeterd als gevolg van de toevoeging van digitale handtekeningen;

Preventie van en omgang met belangenconflicten, en transparantie

19. merkt op dat 27,66 % van de begroting van de Autoriteit afkomstig was van vergoedingen die zij aanrekent aan de entiteiten waarop zij toezicht uitoefent; stelt vast dat maatregelen ten uitvoer zijn gelegd om eventuele belangenconflicten te beperken en dat deze structuren en processen zijn onderworpen aan een audit door Unieorganen en externe controleurs; verzoekt de Autoriteit om bij de kwijtingsautoriteit verslag te blijven uitbrengen over de maatregelen die zij heeft genomen om ervoor te zorgen dat er geen belangenconflicten ontstaan;

([4]) Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

20. merkt op dat de raad van bestuur van de Autoriteit, gezien de gevolgen van de COVID-19-pandemie en de ernstige turbulentie op de markten in het voorjaar van 2020, het ethisch beleid voor het personeel heeft gewijzigd om de mogelijkheid in te voeren van een tijdelijk algemeen verbod op de handel in financiële instrumenten, onder bepaalde voorwaarden, om elk risico op handel met voorkennis te voorkomen; is ingenomen met het feit dat de Autoriteit zorgvuldig rekening heeft gehouden met de aanbevelingen van de Europese Ombudsman aan de EBA over het voorkomen van belangenconflicten in de context van activiteiten van hogere leidinggevenden na hun uitdiensttreding, en deze aanbevelingen in december 2020 heeft opgenomen in haar ethisch beleid voor het personeel;

21. is ingenomen met de stappen die ondernomen zijn om de transparantie van de activiteiten van de Autoriteit te vergroten door verslag uit te brengen over de vergaderingen van het personeel van de Autoriteit met externe belanghebbenden, en door die informatie beschikbaar te stellen op de website van de Autoriteit;

22. juicht het toe dat de Autoriteit de cv's en de belangenverklaringen van de leden van haar raad van bestuur en hoger leidinggevend personeel openbaar maakt;

Interne controle

23. is ingenomen met de jaarlijkse beoordeling van het internecontrolesysteem van de Autoriteit en de conclusie dat dit systeem bestaat en goed functioneert; neemt ter kennis dat de Autoriteit in totaal 22 tekortkomingen heeft vastgesteld maar dat de meeste daarvan niet zo ernstig waren, en dat geen enkele afbreuk deed aan de internecontrolebeginselen zelf of de goede werking ervan; stelt vast dat er vooral mogelijkheden voor verbetering worden gezien in verband met de onderdelen "controleomgeving" en "controleactiviteiten"; verzoekt de Autoriteit de opmerkingen van de Rekenkamer, waarvan er vele van invloed zijn op het internecontrolesysteem, expliciet te evalueren in haar jaarlijkse beoordeling;

24. stelt vast dat de Rekenkamer zwakke internecontrolemaatregelen heeft geconstateerd bij het monitoren van de tijd die bij de Autoriteit in rekening werd gebracht in het kader van een "tijd en middelen"-overeenkomst op grond van een kaderovereenkomst voor IT-adviesdiensten; stelt vast dat de Rekenkamer constateerde dat de door de Autoriteit verrichte controles ter verificatie van het werkelijke aantal op een andere locatie gewerkte dagen voor die overeenkomst ontoereikend waren; neemt voorts ter kennis dat de Autoriteit niet regelmatig de door de contractant in rekening gebrachte tijd heeft bijgehouden, hoewel in de kaderovereenkomst was bepaald dat dit moest gebeuren; merkt op dat de Autoriteit bijgevolg over zwakke controles beschikte om te bevestigen dat de betalingen aan de contractant gebaseerd waren op geldige tijdstaten die op het juiste moment waren ingediend, hetgeen een aanzienlijke tekortkoming in de interne controle vormt; verzoekt de Autoriteit in dit verband maatregelen te nemen;

25. merkt op dat de dienst Interne Audit (IAS) van de Commissie heeft geconcludeerd dat de beheers- en controlesystemen van de Autoriteit voor activiteitsgestuurd management en de inning van vergoedingen adequaat zijn ontworpen en doeltreffend worden toegepast; stelt vast dat van de vijf aanbevelingen in het verslag van de IAS er vier reeds zijn afgesloten; merkt voorts op dat de Autoriteit de laatste tegen eind 2021 zal uitvoeren, samen met de invoering van een nieuw IT-instrument voor activiteitsgestuurd management; verzoekt de Autoriteit de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de ontwikkelingen in dit verband;

COVID-19-respons en bedrijfscontinuïteit

26. merkt op dat de Autoriteit in februari 2020 haar bedrijfscontinuïteitsplan heeft gelanceerd en een team voor bedrijfscontinuïteitsbeheer heeft opgericht; merkt op dat de pandemie algemeen gesproken verschillende belangrijke gevolgen voor de Autoriteit heeft gehad, waaronder frequentere vergaderingen van de raad van toezichthouders en andere groepsvergaderingen van de Autoriteit, een toename van de digitalisering en het gebruik van audio- en videoconferenties en steminstrumenten, een groter belang van onlineaanwezigheid op sociale media en het bijwonen van onlinevergaderingen, en een kleinere koolstofvoetafdruk als gevolg van minder drukwerk en minder reizen;

27. merkt op dat de Autoriteit naar aanleiding van de COVID-19-crisis haar coördinerende rol met betrekking tot het toezicht op beleggingsfondsen heeft versterkt door veelvuldige uitwisselingen met nationale bevoegde autoriteiten te organiseren over marktontwikkelingen en toezichtrisico's, met name met betrekking tot liquiditeitskwesties;

Overige opmerkingen

28. stelt vast dat de Autoriteit zich bleef voorbereiden op het einde van de overgangsperiode voor de terugtrekking van het VK uit de Unie, in overeenstemming met haar opdracht om beleggers beter te beschermen en stabiele en ordelijke financiële markten te bevorderen; merkt op dat de Autoriteit opnieuw een systematische analyse van de mogelijke gevolgen van de terugtrekking van het VK voor de effectenmarkten van de Unie en voor financiëlemarkt-deelnemers heeft uitgevoerd en nauw heeft samengewerkt met de bevoegde autoriteiten, de Commissie en de Financial Conduct Authority van het Verenigd Koninkrijk om eventuele problemen op te lossen;

29. merkt op dat de Autoriteit zich in de loop van 2020 heeft gebogen over de vraag hoe het gebruik van vergaderingen op afstand na de pandemie kon worden voortgezet om de daarmee samenhangende vermindering van het aantal reizen en de daaraan verbonden milieuvoordelen te handhaven; verzoekt de Autoriteit daarmee door te gaan en verslag uit te brengen over alle ontwikkelingen in dit verband;

30. moedigt de renovatie van gebouwen aan om aan de normen inzake nuluitstoot te voldoen, met name door zonnepanelen te installeren op alle gebouwen die eigendom zijn van de Autoriteit;

31. verwijst voor andere opmerkingen van horizontale aard bij het kwijtingsbesluit naar zijn resolutie van 4 mei 2022 ([5]) over het functioneren en het financiële beheer van en de controle op de agentschappen.

([5]) Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0196.